

*ISSN 2786-6734 (Print)*  
*ISSN 2786-6742 (Online)*

**Закарпатський угорський інститут імені Ф. Ракоці ІІ**

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics**

Науковий журнал

Випуск 4

Берегове 2023

"Acta Academiae Beregsasiensis. Economics" засновано у листопаді 2021 р. та видається за рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту імені Ф.Ракоці ІІ.

Науковий журнал виходить два рази на рік.

**Видання** включено до «Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» Категорії «Б», наказом Міністерства освіти і науки України № 768 від 20.06.2023 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту імені Ф.Ракоці ІІ (протокол №12 від 20.12.2023 р.)

**Редакційна колегія:**

**Головний редактор** – *Бачо Роберт*, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту, ЗУІ імені Ф. Ракоці ІІ, Україна;

**Перший заступник головного редактора** – *Пойда-Носик Ніна*, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту, ЗУІ імені Ф. Ракоці ІІ, Україна;

**Заступник головного редактора, відповідальний редактор** – *Макарович Вікторія*, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту, ЗУІ імені Ф. Ракоці ІІ, Україна;

**Заступник головного редактора, відповідальний секретар** – *Лоскоріх Габрієлла*, доктор філософії з обліку і оподаткування, заступник завідувача кафедри обліку і аудиту, ЗУІ імені Ф. Ракоці ІІ, Україна.

**Члени редакційної колегії:**

*Орлов Ігор* – д.е.н., професор, академік Академії економічних наук України, ЗУІ імені Ф. Ракоці ІІ, Україна;

*Внукова Наталія* – д.е.н., проф., заслужений економіст України, професор кафедри митної справи та фінансових послуг, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна;

*Коваленко Юлія* – д.е.н, проф, завідувач кафедри фінансових ринків та технологій, Державний податковий університет, Україна; *Бондарук Таїсія* – д.е.н, проф, заслужений економіст України, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Національна академія статистики, обліку та аудиту, Україна;

*Завербний Андрій* – д.е.н, проф., професор кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка», Україна; *Вдовенко Наталія* – д.е.н., проф., завідувач кафедри глобальної економіки, Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна;

*Новіченко Людмила* – к.е.н, доц., доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування, Національна академія статистики, обліку та аудиту, Україна; *Живко Зінаїда* – д.е.н, проф., ректор Академії економіки і педагогіки, Чеська Республіка; *Феньвеш Вероніка* – габлітований доктор наук з галузі економіки, проф., Дебреценський університет, Угорщина; *Махова Рената* – габлітований доктор наук з галузі економіки, доц., проректор, Університет Й. Шельє, Словацька Республіка; *Ілеш Балінт Чобо* – к.е.н, проф., Університет Яноша Наймана, Угорщина; *Дунай Анна* – доктор філософії з галузі економіки, проф., Університет Яноша Наймана, Угорщина; *Петі Мартон* – доктор наук з галузі економіки, віце-президент, Національний інститут стратегічних досліджень Угорщини, доцент кафедри соціально-економічної географії та планування міста, Університет Корвінус, Угорщина; *Сас Левенте* – доктор наук з галузі економіки, проф., заступник декана факультету Економіки та бізнес-адміністрування, Клужький університет імені Бабеша-Бойяї, Румунія.

УДК 330

A19

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics** : наук. журн. / редкол. : Р. Бачо, Н. Пойда-Носик, В. Макарович; Закарпат. угор. ін-т імені Ф. Ракоці ІІ. Берегове, 2023. Вип. 4. (2023). 694 с. Текст укр., англ., угор.

Науковий журнал „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” розрахований на науковців, докторантів, аспірантів, практиків та широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою в галузі економічних наук. Статті публікуються на умовах міжнародної ліцензії [Creative Commons Attribution 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

**Публікація видання здійснюється за сприяння Інституту Стратегічних Досліджень Угорщини.**

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія КВ №25089-15029Р від 08.11.2021 р.

Засновник наукового журналу:

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ.**

Адреса: 90202 м. Берегове, пл. Кошута, буд.6.

**Офіційний сайт наукового журналу:**

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>



NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

© Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ, 2023

*ISSN 2786-6734 (Print)*  
*ISSN 2786-6742 (Online)*

**II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics**

Tudományos folyóirat

4. szám

Beregszász 2023

Az "Acta Academiae Beregsasiensis. Economics" tudományos folyóirat 2021-ben lett alapítva, és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa határozata alapján jelenik meg.

A tudományos folyóirat évente kétszer jelenik meg.

A **Folyóirat** az Ukrán Oktatási és Tudományos Minisztérium 2023. június 20-án kelt 768. számú rendelete alapján **„B” kategóriájú folyóiratnak minősül**, melyben publikálhatóak az ukrainai fokozatszerzéshez szükséges tudományos eredmények.

Kiadáshoz ajánlotta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa  
(2023. december 20-i 12. sz. jegyzőkönyv)

**Szerkesztőbizottság:**

**Főszerkesztő** – **Prof. Dr. Bacsó Róbert**, közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Számvitel és Auditálás Tanszék vezetője, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna.

**Általános főszerkesztő-helyettes** – **Prof. Dr. Pojda-Noszik Nina**, közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Számvitel és Auditálás Tanszék professzora, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna.

**Főszerkesztő-helyettes, felelős szerkesztő** – **dr. Makarovics Viktória**, közgazdaságtudomány kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék docense, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna.

**Főszerkesztő-helyettes, felelős titkár** – **dr. Loszkorih Gabriella**, PhD, tanszékvezető-helyettes, Számvitel és Auditálás Tanszék, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna.

**Szerkesztőbizottság:**

**Prof. Dr. Orlov Igor** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, az Ukrainai Közgazdaságtudományi Akadémia akadémikusa, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Ukrajna; **Prof. Dr. Vnukova Natália** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Ukrajna érdemesült közgazdásza, Vám és Pénzügyi Szolgáltatások Tanszék professzora, Szemen Kuznyec Harkovi Nemzeti Gazdaságtudományi Egyetem, Ukrajna; **Prof. Dr. Kovalenko Julia** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Pénzügyi Piacok és Technológiák Tanszék vezetője, Állami Adóegyetem, Ukrajna; **Prof. Dr. Bondáruk Tajiszija** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Ukrajna tiszteletbeli közgazdásza, Pénzügyek, Bank és Biztosítás Tanszék vezetője, Nemzeti Statisztikai, Számviteli és Auditálási Akadémia, Ukrajna; **Prof. Dr. Záverbuij András** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Külgazdasági és Vámtevékenység Tanszék professzora, Lembergi Nemzeti Politechnikai Egyetem, Ukrajna; **Prof. Dr. Vdovenko Natália** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Globális Közgazdaság Tanszék vezetője, Ukrajna Nemzeti Bioerőforrás- és Természetgazdálkodási Egyetem, Ukrajna; **dr. Novicsenko Ljudmila** – közgazdaságtudományok kandidátusa, egyetemi docens, Számvitel, Auditálás és Adózás Tanszék docense, Nemzeti Statisztikai, Számviteli és Auditálási Akadémia, Ukrajna; **Prof. Dr. Zsivko Zinaida** – közgazdaságtudományok nagydoktora, professzor, rektor, Közgazdasági és Pedagógiai Akadémia, Csehország; **Dr. habil. Fenyves Veronika** – PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető, oktatási dékánhelyettes, Gazdaságtudományi Kar, Számviteli és Pénzügyi Intézet, Controlling Tanszék, Debreceni Egyetem, Magyarország; **Dr. habil. Ing. Machová Renáta** – PhD, rektorhelyettes, egyetemi docens, Selye János Egyetem, Szlovákia; **Prof. Dr. Illés Bálint Csaba** – PhD, egyetemi tanár, Neumann János Egyetem, Magyarország; **Prof. Dr. Dunai Anna** – PhD, egyetemi tanár, Neumann János Egyetem, Magyarország; **Dr. Péti Márton** – PhD, Nemzetstratégiai Kutatóintézet, elnökhelyettes; egyetemi docens, Gazdaságföldrajz és városfejlesztés tanszék, Budapesti Corvinus Egyetem, Magyarország; **Prof. Dr. Szász Levente** – PhD, egyetemi tanár, dékánhelyettes, Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézet, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Románia.

ETO 330

A19

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics:** tudományos folyóirat / szerk.: R. Bacsó, N. Pojda-Noszik, V. Makarovics. II. RFKMF. Beregszász, 2023. 4. szám (2023). 694 c.

Az „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” tudományos folyóiratban a doktoranduszok, posztgraduális hallgatók, kutatók és gyakorlati szakemberek tudományos kutatásait tesszük közzé. A tanulmányok [Creative Commons Attribution 4.0.](#) c. nemzetközi licence alapján jelennek meg

**Az "Acta Academiae Beregsasiensis. Economics" megjelenésében együttműködő partner volt a Nemzetstratégiai Kutatóintézet.**

*A nyomtatott tömegűjékoztatási eszközök állami nyilvántartásba vételéről szóló igazolás száma  
KB 25089-15029P 2021. november 8.*

Tudományos folyóirat alapítója:

**II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola**

Cím: 90202, Beregszász, Kossuth tér 6.

**A tudományos folyóirat hivatalos honlapja:**

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>



NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2023

*ISSN 2786-6734 (Print)*  
*ISSN 2786-6742 (Online)*

**Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College  
of Higher Education**

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics**

Scientific journal

Volume 4

Berehove 2023

„Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” was founded in November, 2021 and is published by the decision of the Academic Council of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education.

The scientific journal is published twice a year.

The journal is included in Category "B" according to the "List of scientific professional editions of Ukraine, in which the results of dissertations for the degree of Doctor of Science and Ph.D. can be published", by order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 768 dated 20.06.2023.

*Recommended for publication by the Academic Council of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (protocol No. 12 dated December 20, 2023)*

**Editorial board:**

**Editor-in-Chief** – *Bacho Robert*, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE, Ukraine;

**First Deputy Editor-in-Chief** – *Poyda-Nosyk Nina*, Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE, Ukraine;

**Deputy Editor-in-Chief, managing Editor** – *Makarovykh Viktoriia*, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Accounting and Auditing, FR II THCHE, Ukraine.

**Deputy Editor-in-Chief, responsible secretary** – *Gabriella Loskorikh*, Candidate of Economic Sciences, Deputy Head of the Accounting and Auditing Department, FR II THCHE, Ukraine

**Editorial Board Members:**

*Ihor Orlov* - Doctor of Economics, Professor, Academician of the Academy of Economic Sciences of Ukraine, FR II THCHE, Ukraine; *Nataliia Vnukova* – Doctor of Economics, Professor, Honored Economist of Ukraine, Professor at the Department of Customs Affairs and Financial Services, Symon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine; *Yuliia Kovalenko* - Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Financial Markets and Technologies, State Tax University, Ukraine; *Taisiia Bondaruk* - Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Finance, Banking and Insurance, National Academy of Statistics, Accounting and Audit, Ukraine; *Andrij Zaverbnyj* - Doctor of Economics, Professor, Professor at the Department of Foreign Trade and Customs of the Lviv Polytechnic National University, Ukraine; *Natalia Vdovenko* - Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Global Economy, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Ukraine; *Liudmyla Novichenko* – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Accounting, Auditing and Taxation, National Academy of Statistics, Accounting and Audit, Ukraine; *Zinaida Zhyvko*– Doctor of Economics, Professor, Rector, Academy of Economics and Pedagogy, Czech Republic; *Fenyves Veronika* - Habilitated Doctor of Sciences in Economics, Head of the Department of Controlling, University of Debrecen, Hungary; *Makhova Renata* - Habilitated Doctor of Sciences in Economics, Associate Professor, Vice-rector, J. Selye University, Slovak Republic; *Illés Bálint Csaba* – Candidate of Sciences in Economics, Professor, John von Neumann University, Hungary; *Dunay Anna* – Doctor Philosophy in Economics, Professor, John von Neumann University, Hungary; *Peti Marton* - Doctor Philosophy in Economics, vice-president, Research Institute for National Strategy, Hungary; associate professor, Department of Geography and Planning, Corvinus University of Budapest, Hungary; *Szász Levente* – Doctor of Management, Professor, Deputy Dean at the Faculty of Economics and Business Administration, Babeş-Bolyai University, Romania.

UDC 330

A19

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics:** scientific journal / editor. : R. Bacho, N. Poyda-Nosyk, V. Makarovykh. FR II THCHE. Berehove, 2023. Vol. 4. (2023) 694 p. Text Ukrainian, English, Hungarian.

Scientific journal „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” intended for scientists, doctoral students, post-graduate students, practitioners and a wide range of readers who are interested in issues in the field of economic sciences. Articles are published under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) International License.

**Publication of the scientific journal "Acta Academiae Beregsasiensis. Economics" is carried out with the assistance of the Research Institute for National Strategy.**

*State registration certificate of a printed mass media  
Series KB No. 25089-15029P dated November 8, 2021.*

The founder of the scientific journal is

**Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education.**

Correspondence address: Kossuth sq.6, Berehove

**The official website of the scientific journal:**

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>



NEMZETSTRATÉGIAI KUTATÓINTÉZET

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

© Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2023



## ЗМІСТ

### РОЗДІЛ 1.

#### НАЦІОНАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

<b>Пойда-Носик Н., Бачо Р.</b> Оцінка перспектив бізнесу в автомобільній промисловості України: національні та регіональні аспекти розвитку галузі	<b>19</b>
<b>Атамас О.</b> Інвестиційна привабливість регіонів України: проблематика, рекомендації, перспективи	<b>29</b>
<b>Венгер В., Романовська Н., Шейко О.</b> Кон'юнктурні особливості українського ринку круп	<b>37</b>
<b>Шалаї К., Максим Дьєрдьне Надь Т.</b> Аналіз економічної просторової структури: фокус на Великобританію	<b>51</b>
<b>Кравченко О., Бадай А.</b> Роль державного регулювання оплати праці	<b>60</b>
<b>Кривенко Н.</b> Оцінка міжнародної економічної інтеграції: методичні підходи з виділенням агропродовольчих ринків	<b>70</b>
<b>Перекуда Ю.</b> Оцінка конкурентоспроможності господарств у виробництві продукції тваринництва через призму показників імпорту та експорту	<b>80</b>
<b>Похиленко Н.</b> Права інтелектуальної власності як стримуючий чинник інноваційної активності в сільському господарстві	<b>92</b>
<b>Пушкар Т., Славута О.</b> Сприйняття процесів цифровізації мешканцями як основа впровадження програм збалансованого розвитку міст	<b>107</b>
<b>Самусевич Я., Теницька І., Рудиченко А.</b> Оцінювання впливу екологічного контролю на забезпечення раціонального природокористування в Україні	<b>118</b>
<b>Сидоренко Є.</b> Проблеми цифрової трансформації територіальних громад та шляхи їх вирішення	<b>134</b>
<b>Харченко Н.</b> Деякі аспекти соціально-економічних детермінант здоров'я	<b>144</b>
<b>Усата Н.</b> Концептуальні основи циркулярної економіки в сільському господарстві	<b>153</b>
<b>Шапуров О.</b> Промислові інновації: інтернет речей, блокчейн, цифровий двійник	<b>164</b>
<b>Шуба М., Шуба О.</b> Світовий ринок легкових автомобілів: особливості та тенденції розвитку	<b>178</b>



## РОЗДІЛ 2. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

<b>Журавльова І.</b> Фінансовий менеджмент в сучасному вимірі	<b>188</b>
<b>Балінтова М.</b> Вивчення зв'язку між зеленим банківським маркетингом і лояльністю до банку на прикладі словацьких клієнтів	<b>205</b>
<b>Богріновцева Л., Бондарук О., Ключка О.</b> Фінансова безпека страхового ринку: теоретичний аспект	<b>216</b>
<b>Поті Б., Сока К., Потокі Л.</b> Застосовність моделей прогнозування банкрутства в секторі роздрібної продовольчої продукції західної Угорщини	<b>227</b>
<b>Даудова Г., Грінько А.</b> Еволюція процесів цифровізації в діяльності фінансових органів місцевого самоврядування в Україні	<b>240</b>
<b>Жиглей І., Лайчук С., Поліщук І.</b> Бібліографічний аналіз публікацій щодо соціального інвестування за даними платформи Web of Science	<b>253</b>
<b>Заїчко І.</b> Особливості та основні напрями грошово-кредитної політики України в умовах воєнного стану	<b>264</b>
<b>Орехова К., Головка О.</b> Вибір організаційно-економічного механізму забезпечення фінансової безпеки газорозподільних підприємств	<b>277</b>
<b>Татаринцева Ю., Юр'єва І., Назарова Т.</b> Вплив розвитку соціальної відповідальності та сталого цифрового маркетингу на фінансову складову бізнес-процесів в умовах цифрової економіки	<b>293</b>
<b>Шишкіна О.</b> Вплив фінтех інновацій на глобальні валютні ринки	<b>307</b>
<b>Ярошевич Н.</b> Рівень фінансової децентралізації місцевих бюджетів в Україні	<b>321</b>





### РОЗДІЛ 3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

<b>Варцаба В., Макарович В., Лоскоріх Г.</b> Аналіз проблематики обліку інноваційного капіталу в Україні	<b>334</b>
<b>Ганусич В., Йолтуховська О., Шеверя Я.</b> Концепція створення вартості в інтегрованій звітності	<b>346</b>
<b>Грицай О., Лішнянська І.</b> Облікове забезпечення визначення собівартості надани медичних послуг	<b>358</b>
<b>Дубинська О.</b> Теоретичні й практичні аспекти аудиту фінансової звітності як напряму виявлення загроз фінансовій безпеці підприємства в умовах воєнного стану	<b>374</b>
<b>Єршова Н.</b> Бухгалтерський консалтинг як «м'яка технологія» підтримки розвитку малого та середнього бізнесу	<b>385</b>
<b>Кошіль А., Мельянова Л.</b> Економічна сутність та облікове відображення електронних грошей в умовах сучасності	<b>397</b>
<b>Макаренко І., Рудиченко А.</b> Цифрова відповідальність компаній: економічна сутність поняття та концептуальні підходи	<b>409</b>
<b>Мартін К., Сіладі Н.</b> Важливість цінності бренду з позиції активів компанії	<b>421</b>
<b>Мірошниченко О., Щигорєва В.</b> Система оподаткування малого бізнесу: досвід Польщі	<b>435</b>
<b>Микієвич О., Тивончук О.</b> Виклики та перспективи переходу до міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні та світі	<b>448</b>
<b>Москаль Н.</b> Перспективи застосування технології блокчейну в аудиторській діяльності	<b>458</b>
<b>Московчук А., Дорош В.</b> Детермінанти формування фінансових результатів: ретроспективний та перспективний аналіз	<b>468</b>
<b>Нашкерська Г.</b> Обмеження визнання інформації активом в бухгалтерському обліку	<b>479</b>
<b>Онищенко В., Кононенко Д., Чупін М.</b> Інструменти стратегічного аналізу в управлінні підприємством: огляд, класифікація, критерії вибору	<b>493</b>
<b>Писаренко Т.</b> Організація управлінського обліку грошових коштів від операційної діяльності	<b>507</b>
<b>Портоварас Т.</b> Види сучасного економічного аналізу та їх характеристика	<b>516</b>
<b>Скаска О., Дмишко Я.</b> Проведення зовнішньої оцінки ефективності та якості роботи підрозділу внутрішнього аудиту банку	<b>529</b>
<b>Сарахман О., Шурпенкова Р., Калайтан Т.</b> Сучасні реалії незалежного аудиту фінансової звітності банків	<b>540</b>
<b>Цятковська О.</b> Методологічні основи побудови обліку нефінансових активів державних установ	<b>552</b>
<b>Шишкова Н.</b> Автоматизація обліку запасів: інноваційні технології, оцінка ефективності	<b>563</b>



## РОЗДІЛ 4. МЕНЕДЖМЕНТ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК

<b>Тан Ч.Ч.</b> Бібліометричний картографічний аналіз компетенцій, адаптованих до промисловості 4.0 та 5.0 на основі літератури про великі дані: наслідки для кар'єрної орієнтації	<b>578</b>
<b>Альхмад Г.</b> Фактори, що впливають на жіноче підприємництво в країнах, що розвиваються. Наскільки ми далекі від підтримки жіночого підприємництва?	<b>591</b>
<b>Васильчак С., Штерма Т.</b> Трудовий потенціал як об'єкт менеджменту	<b>605</b>
<b>Вороніна В., Захарова Л.</b> Стратегічне управління роботою команд в умовах сучасного наукового, інноваційного та бізнес-середовища	<b>613</b>
<b>Антал К., Максим Дьєрдьє Надь Т.</b> Проблеми та досвід працевлаштування за кордоном у відображенні емпіричного дослідження	<b>623</b>
<b>Немчук П.</b> Особливості управління розвитком корпоративних аграрних формувань	<b>633</b>
<b>Прокопов Д.</b> Біоенергетика у сталому розвитку сільського господарства: проблеми та перспективи розвитку галузі	<b>643</b>
<b>Серьогіна Д., Матвєєва Н., Пушкар Т.</b> Інноваційний розвиток в рамках сталого розвитку: пошук балансу між економічною ефективністю та екологічною стійкістю	<b>653</b>
<b>Барабшє Карпаті Д., Оросне Ілчїк Б.</b> Визначення особистого хисту до підприємництва у здобувачів вищої освіти	<b>666</b>

## РЕЦЕНЗІЇ

<b>РЕЦЕНЗІЯ на монографію Бачо Р., Пойда-Носик Н.</b> «Automotive industry in Ukraine: key approaches to assessing labor market and business perspectives»	<b>682</b>
<b>РЕЦЕНЗІЯ на монографію Лоскорїх Л., Перчі О.</b> «Обліково-аналітичне забезпечення діяльності ІТ-підприємств в Україні»	<b>684</b>
<b>Загальні вимоги до оформлення рукописів</b>	<b>686</b>



## TARTALOM

### 1.FEJEZET. NEMZETI ÉS REGIONÁLIS GAZDASÁG

<b>Pojda-Noszik N., Bacsó R.</b> Üzleti kilátások értékelése Ukrajna autóiiparában: nemzeti és regionális vonatkozások	19
<b>Atamász A.</b> Ukrajna régióinak befektetési vonzata: problémák, ajánlások, jövőbeni kilátások	29
<b>Venger V., Romanovszka N., Sejkó O.</b> Az ukrán gabonapiac konjunkturális jellemzői	37
<b>Sallai K., Makszim Györgyné Nagy T.</b> Gazdasági térszerkezet-elemzés: fókuszban Nagy-britannia	51
<b>Krávcsenko O., Badaj A.</b> A munkabér állami szabályozásának szerepe	60
<b>Krivenkó N.</b> Nemzetközi gazdasági integráció értékelése: módszertani megközelítések az agrár-élelmiszer piacok kiválasztásakor	70
<b>Pereguda Gy.</b> A gazdaságok versenyképességének mérése az állati eredetű termékek előállításában az import és export mutatók segítségével	80
<b>Pohilenkó N.</b> A szellemi tulajdonjogok, mint a mezőgazdasági innovációs tevékenység visszatartó tényezője	92
<b>Puskár T., Szlavuta O.</b> A digitalizációs folyamatok lakossági elfogadása a kiegyensúlyozott városfejlesztési programok megvalósítása érdekében	107
<b>Szamuszevics J., Tenyicka I., Rudicsenkó A.</b> A környezeti ellenőrzés hatásának mérése Ukrajnában a racionális természetgazdálkodás érdekében	118
<b>Szidorenkó J.</b> A kistérségek digitális átalakulásának problémái és megoldási lehetőségei	134
<b>Harcsenkó N.</b> Az egészséget meghatározó társadalmi-gazdasági tényezők néhány vonatkozása	144
<b>Uszáta N.</b> A körforgásos gazdaság fogalmi alapjai a mezőgazdaságban	153
<b>Sapurov A.</b> Ipari innovációk: tárgyak internete, blokklánc, digitális hasonmás	164
<b>Suba M., Suba O.</b> Személygépkocsik világpiaça: jellemzői és fejlődési trendjei	178



## 2. FEJEZET. PÉNZ- ÉS BANKÜGY

<b>Zsuravlyova I.</b> Pénzügyi menedzsment a jelenkori dimenzióban	<b>188</b>
<b>Bálintová M.</b> A zöld bankmarketing és a bankhűség kapcsolatának vizsgálata Szlovák ügyfelek esetében	<b>205</b>
<b>Bohrinceva L., Bondaruk O., Klyucska O.</b> A biztosítási piac pénzügyi biztonsága: elméleti megközelítés	<b>216</b>
<b>Patyi B., Szóka K., Pataki L.</b> Csődelőrejelző modellek alkalmazhatósága a nyugat-magyarországi élelmiszer-kiskereskedelmi szektorban	<b>227</b>
<b>Daudova G., Hrinýkó A.</b> A digitalizációs folyamatok evolúciója az ukrajnai helyi önkormányzatok pénzügyi szerveinek tevékenységében	<b>240</b>
<b>Zsiblej I., Lajcsuk S., Poliscsuk I.</b> Társadalmi befektetésekkel foglalkozó publikációk bibliográfiai elemzése a Web of Science platform adatai alapján	<b>253</b>
<b>Zajicskó I.</b> Ukrajna monetáris és hitelpolitikájának sajátosságai és irányai a hadiállapot idejében	<b>264</b>
<b>Orjekhova K., Golovkó O.</b> A gázelosztó vállalkozások pénzügyi biztonságát szavatoló szervezeti és gazdasági mechanizmus kiválasztása	<b>277</b>
<b>Tatarinceva J., Jurjeva I., Nazarova T.</b> A társadalmi felelősségvállalás és a fenntartható digitális marketing fejlődésének hatása az üzleti folyamatok pénzügyi komponensére a digitális gazdaság körülményei között	<b>293</b>
<b>Siskina O.</b> A fintech innovációk hatása a globális valutapiacokra	<b>307</b>
<b>Jarosevics N.</b> A helyi költségvetések pénzügyi decentralizációjának szintje Ukrajnában	<b>321</b>



### 3. FEJEZET. SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY

<b>Varcaba V., Makarovics V., Loszkorih G.</b> Az innovációs tőke számviteli problémáinak elemzése Ukrajnában	334
<b>Hanuszics V., Joltuhovszka O., Severya Ja.</b> Az értékteremtés koncepciója az integrált jelentéstételben	346
<b>Hricáj O., Lisnyánska I.</b> Az orvosi szolgáltatások önköltségének meghatározásához szükséges számviteli alátámasztás sajátosságai	358
<b>Dubinszka O.</b> A pénzügyi beszámoló köznyelvizsgálatának elméleti és gyakorlati aspektusai, mint a hadiállapot idejében működő vállalatok pénzügyi biztonságát fenyegető veszélyeinek azonosítási iránya	374
<b>Jersova N.</b> A számviteli tanácsadás mint "puha technológia" a kis- és középvállalkozások fejlődésének támogatására	385
<b>Kosil A., Meliankova L.</b> Az elektronikus pénz gazdasági lényege és számviteli tükrözése a jelenkori körülményekben	397
<b>Makarenkó I., Rudicsenkó A.</b> A vállalatok digitális felelősségvállalása: gazdasági tartalom és koncepcionális megközelítések	409
<b>Martin K., Szilágyi N.</b> A márkaérték fontossága a vállalat eszközeinek szempontjából	421
<b>Mirosnicsenkó O., Scsigorjeva V.</b> A kisvállalkozások adórendszere: Lengyelország tapasztalata	435
<b>Mikijejics O., Tivoncsuk O.</b> A nemzetközi pénzügyi beszámolási standardokra való áttérés kihívásai és kilátásai Ukrajnában és a világban	448
<b>Moszkály N.</b> A blockchain-technológia használatának kilátásai a könyvvizsgálói tevékenységekben	458
<b>Moszkovcsuk A., Doros V.</b> A pénzügyi eredmények kialakulásának meghatározó tényezői: retrospektív és prospektív elemzés	468
<b>Naskerszka G.</b> Az információ eszközként való elismerésének korlátozásai a számvitelben	479
<b>Oniscsenkó V., Kononenkó D., Csupin M.</b> Stratégiai elemzési eszközök a vállalatirányításban: áttekintés, osztályozás, kiválasztási kritériumok	493
<b>Piszarenkó T.</b> A működési tevékenységekből származó cash flow-k vezetői számvitelének megszervezése	507
<b>Portovárász T.</b> A modern gazdasági elemzés típusai és jellemzőik	516
<b>Skaszko O., Dmiskó J.</b> A bank belső ellenőrzésért felelős egység munkahatékonyságának és -minőségének külső értékelése	529
<b>Szarakhman O., Surpenkova R., Kalajtan T.</b> A bankok pénzügyi kimutatásainak jelenkori valósága a független könyvvizsgálat tükrében	540
<b>Cjatkovszka O.</b> Az állami intézmények nem pénzügyi eszközeinek számviteli módszertani szempontok alapján	552
<b>Siskova N.</b> A készletek számvitelének automatizálása: innovatív technológiák és hatékonyságértékelés	563



#### 4. FEJEZET.

#### MENEDZSMENT ÉS INNOVATÍV FEJLŐDÉS

<b>Tan Cs.Cs.</b> Az Ipar 4.0-hoz és 5.0-hoz adaptált kompetenciák bibliometrikus feltérképezése a Big Data szakirodalom alapján: a pályaorientációra gyakorolt hatás	<b>578</b>
<b>Almhamad G.</b> A női vállalkozói készséget befolyásoló tényezők a fejlődő országokban. Milyen messze vagyunk a női vállalkozások támogatásától?	<b>591</b>
<b>Vasilycsák Sz., Sterma T.</b> A munkaerőpotenciál, mint a menedzsment tárgya	<b>605</b>
<b>Voronina V., Zaharova Ly.</b> Csapatmunka stratégiai irányítása modern tudományos, innovatív és üzleti környezetben	<b>613</b>
<b>Antal K., Makszim Györgyné Nagy T.</b> A külföldi munkavállalás kihívásai, tapasztalatai egy empirikus kutatás tükrében	<b>623</b>
<b>Nemcsuk P.</b> Az agráripari vállalkozások szervezeti sajátosságai	<b>633</b>
<b>Prokopov D.</b> Bioenergia a mezőgazdaság fenntartható fejlődésében: az ipar fejlődésének problémái és kilátásai	<b>643</b>
<b>Szeryogina D., Matvejeva N., Puskár T.</b> Innovatív fejlődés a fenntartható fejlődés kereteiben: egyensúly megtalálása a gazdasági hatékonyság és a környezeti fenntarthatóság között	<b>653</b>
<b>Barabásné dr. Kárpáti D., Oroszné Ilcsik B.</b> Vállalkozói hajlandóság vizsgálata az egyetemi hallgatók körében	<b>666</b>

#### RECENZIÓK

<b>Recenzió Bacsó Róbert és Pojda-Noszik Nina</b> "Ukrajna autóipara: kulcsfontosságú megközelítések a munkaerőpiaci és üzleti kilátások értékeléséhez" című monográfiájára	<b>682</b>
<b>Recenzió Loszkorih Gabriella és Pércsi Oxána</b> "Az ukrajnai IT-vállalkozások tevékenységének számviteli és elemzési támogatása" című monográfiájára	<b>684</b>
<b>Publikációs követelmények</b>	<b>689</b>



## CONTENT

### CHAPTER 1. NATIONAL AND REGIONAL ECONOMY

<b>Poyda-Nosyk N., Bacho R.</b> Assessing business perspectives in the automotive industry of Ukraine: national and regional aspects of sectoral development	19
<b>Atamas O.</b> Investment attractiveness of regions in Ukraine: problems, recommendations, prospects	29
<b>Venger V., Romanovska N., Sheiko O.</b> Conjuncture features of the Ukrainian grain market	37
<b>Sallai K., Makszim Györgyné Nagy T.</b> Economic spatial structure analysis: focus on Great Britain	51
<b>Kravchenko O., Badai A.</b> The role of state regulation of wages	60
<b>Kryvenko N.</b> Assessment of international economic integration: methodological approaches with the selection of agricultural markets	70
<b>Perehuda Yu.</b> Assessment of the competitiveness of farmhouses in the production of livestock products through the prism of import and export indicators	80
<b>Pohylenko N.</b> Intellectual property rights as a restriction factor of innovative activity in agriculture	92
<b>Pushkar T., Slavuta O.</b> Perception of digitalization processes by residents as a basis for implementing programs of balanced urban development	107
<b>Samusevych Ya., Tenytska I., Rudychenko A.</b> Assessment of the impact of environmental control on ensuring rational nature use in Ukraine	118
<b>Sydorenko Ye.</b> Digital transformation as an economic tool restoration of territorial communities	134
<b>Kharchenko N.</b> Some aspects of socio-economic determinants of health	144
<b>Usata N.</b> Conceptual foundations of the circular economy in agriculture	153
<b>Shapurov O.</b> Industrial innovations: Internet of things, blockchain, digital double	164
<b>Shuba M., Shuba O.</b> The global market of passenger cars: features and development trends	178





## CHAPTER 2. FINANCE AND BANKING

<b>Zhuravlyova I.</b> Financial management in the contemporary dimension	<b>188</b>
<b>Bálintová M.</b> Examining the relationship between green bank marketing and bank loyalty in the case of Slovak customers	<b>205</b>
<b>Bohrinovtseva L., Bondaruk O., Klyuchka O.</b> Financial security of the insurance market: theoretical aspect	<b>216</b>
<b>Patyi B., Szóka K., Pataki L.</b> Applicability of bankruptcy prediction models in the western Hungarian food retail sector	<b>227</b>
<b>Daudova G., Grinko A.</b> The evolution of digitization processes in the activities of financial bodies of local self-government in Ukraine	<b>240</b>
<b>Zhyhlei I., Laichuk S., Polishchuk I.</b> Bibliographical analysis of publications on social investment according to Web of Science platform data	<b>253</b>
<b>Zaichko I.</b> Peculiarities and main directions of the monetary and credit policy of Ukraine under martial law	<b>264</b>
<b>Oriekhova K., Golovko O.</b> Choosing an organizational and economic mechanism to ensure the financial security of gas distribution companies	<b>277</b>
<b>Tataryntseva Yu., Yuryeva I., Nazarova T.</b> The impact of the development of social responsibility and sustainable digital marketing on the financial component of business processes in the conditions of the digital economy	<b>293</b>
<b>Shyshkina O.</b> The impact of fintech innovations on global currency markets	<b>307</b>
<b>Yaroshevych N.</b> The level of local budgets financial decentralization in Ukraine	<b>321</b>





### CHAPTER 3. ACCOUNTING AND TAXATION

<b>Vartsaba V., Makarovych V., Loskorikh G.</b> An analysis of the accounting problems for innovative capital in Ukraine	334
<b>Hanusych V., Yoltukhovska O., Sheverya Ya.</b> The concept of value creation in integrated reporting	346
<b>Hrytsai O., Lishnyanska I.</b> Accounting support for determining the cost of medical services	358
<b>Dubynska O.</b> Theoretic al and practical aspects of the audit of financial statements as a way identifying threats to the financial security of the enterprise in the conditions of martial law	374
<b>Yershova N.</b> Accounting consulting as a "soft technology" for supporting the development of small and medium-sized businesses	385
<b>Koshil A., Meliankova L.</b> Economic essence and reflection in the accounting of electronic money in modern conditions	397
<b>Makarenko I., Rudychenko A.</b> Digital responsibility of companies: Economic essence of the concept and conceptual approaches	409
<b>Martin K., Szilágyi N.</b> The importance of brand value in the view of the company's assets	421
<b>Miroshnicheno O., Schigoryeva V.</b> The system of taxation of small business: the experience of Poland	435
<b>Mykiiievych O., Tyvonchuk O.</b> Challenges and prospects of transition to International Financial Reporting Standards in Ukraine and worldwide	448
<b>Moskal N.</b> Prospects for the use of blockchain technology in auditing	458
<b>Moskovchuk A., Dorosh V.</b> Determinants of formatting the financial results: retrospective and prospective analysis	468
<b>Nashkerska H.</b> Barriers to the accounting recognition of information as an asset	479
<b>Onyshchenko V., Kononenko D., Chupina M.</b> Strategic analysis tools in enterprise management: overview, classification, selection criteria	493
<b>Pysarenko T.</b> Organization of managerial accounting for operating cash flows	507
<b>Portovaras T.</b> Types of modern economic analysis and their characteristics	516
<b>Skasco O., Dmyshko Ya.</b> Conducting an external assessment of the performance and quality of work of the bank's internal audit unit	529
<b>Sarakhman O., Shurpenkova R., Kalaitan T.</b> Modern realities of independent audit of banks' financial statements	540
<b>Tsiatkovska O.</b> Methodological basis for constructing the accounting of non-financial assets in state institutions	552
<b>Shyshkova N.</b> Automation of inventory accounting: innovative technologies, efficiency assessment	563



## CHAPTER 4. MANAGEMENT AND INNOVATIVE DEVELOPMENT

<b>Tan Chai Ching</b> Big Data Literature-based Bibliometric Mapping Analysis for Competences Adaptable to Industry 4.0 and 5.0: Implications for Career Orientation	578
<b>Almhamad G.</b> The factors affecting women entrepreneurship in developing countries. How far are we from supporting women entrepreneurship?	591
<b>Vasylchak S., Shterma T.</b> Labor potential as an object of management	605
<b>Voronina V., Zakharova L.</b> Strategic management of team work in the conditions of a modern scientific, innovative and business environment	613
<b>Antal K., Makszim Györgyné Nagy T.</b> The challenges and experiences of employment abroad in the reflection of an empirical research	623
<b>Nemchuk P.</b> Peculiarities of managing the development of corporate agrarian formations	633
<b>Prokopov D.</b> Bioenergy in the sustainable development of agriculture: problems and prospects for the development of the industry	643
<b>Serogina D., Matvieieva N., Pushkar T.</b> Innovative development within the framework of sustainable development: finding a balance between economic efficiency and environmental sustainability	653
<b>Barabásné dr. Kárpáti D., Oroszné Ilcsik B.</b> Examination of entrepreneurial propensity among university students	666

## MONOGRAPH REVIEWS

<b>REVIEW of the Monograph by R. Bacho and N. Poyda-Nosyk</b> «Automotive industry in Ukraine: key approaches to assessing labor market and business perspectives»	682
<b>REVIEW of the monograph by Loskorich L., Perchi O.</b> «Accounting and analytical support of the activities of IT enterprises in Ukraine»	684
<b>General requirements for manuscripts</b>	691



DOI 10.58423/2786-6742/2023-4-468-478  
УДК 336.1:330.34

### **Алла МОСКОВЧУК**

кандидат економічних наук, доцент,  
доцент кафедри обліку і аудиту,  
Луцький національний технічний університет,  
м.Луцьк, Україна  
**ORCID ID:** 0000-0002-8355-0846

### **Вікторія ДОРОШ**

кандидат економічних наук, доцент,  
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування,  
Луцький національний технічний університет,  
м.Луцьк, Україна  
**ORCID ID:** 0000-0002-4111-9337

## **ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ТА ПЕРСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ**

***Анотація.** Діяльність усіх господарюючих суб'єктів характеризується отриманим фінансовим результатом. Суть цього показника розглядають як прибуток (збиток), підсумок (результат) діяльності, приріст (зменшення) капіталу та як різницю між доходами та витратами. Отриманий підприємством фінансовий результат є основним джерелом розвитку і зростання його ринкової вартості, капіталу та бізнесу в цілому; індикатором конкурентоспроможності та кредитоспроможності; гарантією виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами ринку; джерелом задоволення соціальних потреб працівників підприємства та суспільства в цілому. Метою проведеного дослідження є уточнення напрямів ретроспективного аналізу та обґрунтування методів перспективного аналізу фінансових результатів діяльності підприємницьких структур в розрізі показників Звіту про фінансові результати. Узагальнено інформацію щодо напрямів аналізу фінансових результатів, висвітлених науковцями, що дає можливість виокремити два підходи до його проведення: 1) лише на основі показників прибутку і рентабельності; 2) за показниками, на основі яких формується прибуток (доходи і витрати) та визначається рентабельність, а також аналізується розподіл і використання прибутку. Запропоновано в процесі аналізу проводити оцінку виконання планових завдань та тенденцій зміни доходів, витрат, собівартості продукції, прибутку і рентабельності; визначати вплив факторів на виявлені відхилення показників; розраховувати резерви зростання доходів, прибутку, рентабельності та зниження витрат і собівартості продукції. Дослідження тенденцій зміни показників використовувати як підґрунтя для прогнозування фінансового результату на короткотермінову перспективу. Обґрунтовано доцільність використання методу екстраполяції, зокрема ковзної середньої, для визначення прогнозних значень фінансових результатів діяльності підприємницьких структур.*

***Ключові слова:** фінансові результати, ретроспективний та перспективний аналіз, напрями аналізу, прогнозування, екстраполяція, ковзна середня.*

**JEL Classification:** D70, C10, Q10

***Absztrakt.** Valamennyi gazdálkodó szervezet tevékenységét az elért pénzügyi eredmény jellemzi. Ennek a mutatónak a lényege a nyereség (veszteség), a tevékenység összesítése (eredmény), a tőke növekedése (csökkenése), a bevételek és kiadások különbözete. A vállalkozás által elért pénzügyi eredmény a piaci*



értékének, tőkéje kialakulásának, valamint a vállalkozás egésze fejlődésének és növekedésének a fő forrása; versenyképesség és hitelképesség mutatója; az állammal és más piaci alanyokkal szembeni kötelezettségek teljesítésének garanciája; a vállalat alkalmazottai és a társadalom egésze szociális szükséglet-kielégítés forrása. Az elvégzett kutatás célja a retrospektív elemzés irányainak pontosítása, valamint az üzleti struktúrák pénzügyi eredményeinek jövőbeni elemzőmódszereinek meghatározása a pénzügyi eredménykimutatás mutatóiból kiindulva. A kutatók által azonosított pénzügyi eredmények elemzési területeire vonatkozó információkat foglaljuk össze, ami lehetővé teszi a problémamegoldás két megközelítésének elkülönítését: 1) csak a profit- és jövedelmezőségi mutatók alapján; 2) azon mutatók szerint, amelyek alapján a nyereség alakul ki (bevétel és kiadás) – ezáltal meghatározásra kerül a jövedelmezőség, valamint a nyereség felosztásának és felhasználásának elemzésére kerül sor. A kutatás eredményeként javasoljuk: a tervezett feladatok végrehajtását; a bevételek, kiadások, előállítási költségek, a nyereség és a jövedelmezőségváltozás kiértékelését; a tényezők hatásvizsgálatát a mutatók megfigyelt eltéréseire való meghatározását; a tartalék összegének kiszámítását a bevétel, a nyereség, a jövedelmezőség, valamint a költségek és a termelési költségek csökkentése érdekében. A mutatók változási tendenciáinak vizsgálata alapul szolgálhat a pénzügyi eredmény rövid távú előrejelzéséhez. A cikk alátámasztja az extrapolációs módszer használatának szükségességét, különös tekintettel a mozgóátlag alkalmazásának célszerűségének az üzleti struktúrák pénzügyi eredményelőrejelzésének terén.

**Kulcsszavak:** pénzügyi eredmények, retrospektív és perspektív elemzés, elemzési irányok, előrejelzés, extrapoláció, mozgóátlag.

**Abstract.** The activities of all business entities are characterized by the financial result obtained. The essence of this indicator is considered as profit (loss), result (outcome) of activities, capital increase (decrease) and the difference between income and expenses. The financial result obtained by an enterprise is the main source of development and growth of its market value, capital and business in general; an indicator of competitiveness and creditworthiness; a guarantee of fulfillment of obligations to the State and other market participants; a source of satisfaction of social needs of employees of the enterprise and society as a whole. The purpose of the conducted research is to specify the directions of retrospective analysis and substantiate the methods of prospective analysis of financial results of entrepreneurial structures in terms of indicators of the Financial Results Report. The information regarding the directions of analysis of financial results, highlighted by scientists, has been generalized, enabling the identification of two approaches to its conduct: 1) solely based on indicators of profit and profitability; 2) based on indicators upon which profit (income and expenses) is formed and profitability is determined, as well as the analysis of the distribution and utilization of profit. It is proposed that during the analysis, an assessment should be made of the implementation of planned tasks and trends in the change of income, expenses, production cost, profit, and profitability; determining the impact of factors on the identified deviations of indicators; calculating reserves for increasing income, profit, profitability, and reducing expenses and production costs. The study of trends in the change of indicators is used as a basis for forecasting the financial result in the short-term perspective. The feasibility of using the extrapolation method, especially the moving average, is substantiated for determining the forecast values of the financial results of the activities of entrepreneurial structures.

**Keywords:** financial results, retrospective and prospective analysis, directions of analysis, forecasting, extrapolation, moving average.

**Постановка проблеми.** Оцінку діяльності суб'єктів господарювання проводять на основі показників фінансових результатів, тобто прибутків або збитків. Для успішного функціонування та подальшого розвитку суб'єктів господарювання менеджменту підприємства важливо знати не тільки фактичну

величину фінансового результату, а й його прогнозне значення. Отримати таку інформацію можна провівши ретроспективний і перспективний аналіз, тому аналітичне дослідження є важливим інструментом забезпечення формування прогнозного Звіту про фінансові результати та обґрунтування управлінських рішень щодо підвищення ефективності діяльності підприємницьких структур.

**Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми.** Питання теоретичного обґрунтування доцільності проведення ретроспективного та перспективного аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та методичного забезпечення розглядають вітчизняні науковці і практики. В процесі досліджень акцентували увагу на напрямках і методах проведення ретроспективного аналізу фінансових результатів Адлер О. О., Лесько О.Й., Білик М.Д, Грицаєнко Г. І., Даценко Г. В., Коцераба Н. В., Волкова Н.А, Ковальчук М.І, Мулик Т. О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л, Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І., Мних Є. В., Барабаш Н.С., Мочаліна З. М., Поспелов О.В., методи прогнозування та їх використання на практиці розглядали Гайбура Ю., Юнацький М. О., Пономарьов Д.Є., Швець Ю.О., Драченко А., Юрчишена Л., Півторак М.В., Музиченко О.М.

Однак, незважаючи на значні напрацювання вчених з питань проведення аналітичних досліджень фінансових результатів, вважаємо за доцільне обґрунтувати напрями ретроспективного аналізу та методи проведення перспективного аналізу фінансових результатів і забезпечити їх використання стосовно реальних даних підприємства.

**Формулювання цілей статті (постановка завдання).** Метою дослідження є обґрунтування напрямів проведення ретроспективного та методів перспективного аналізу фінансових результатів, які забезпечать отримання необхідної інформації для розрахунку показників і формування прогнозного Звіту про фінансові результати та прийняття управлінських рішень.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Основним показником, який характеризує діяльність господарюючих суб'єктів, є фінансовий результат. У науковій літературі фінансовий результат розглядають, як правило, як прибуток (збиток), підсумок (результат) діяльності, приріст (зменшення) капіталу, а також як різницю між доходами та витратами. Дослідження чинної в Україні нормативно-правової бази показало, що в законодавстві не розкривається сутність економічної категорії «фінансові результати». У НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» розглядають такі поняття як прибуток і збиток, де зазначається, що «Прибуток - сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати»; «Збиток - перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати» [1]. У міжнародній та вітчизняній практиці бухгалтерського обліку фінансовий результат трактується як різниця між величиною доходів та витрат діяльності підприємства протягом звітного періоду.

Вважаємо, що така різноманітність дефініцій пояснюється існуванням різних підходів (економічний, фінансовий, обліковий тощо) до розуміння досліджуваного поняття.

Прибуток для підприємства це:





- основне джерело розвитку, зростання його ринкової вартості, капіталу та бізнесу в цілому ;
- індикатор конкурентоспроможності та кредитоспроможності за умови сталого чи зростаючого рівня прибутку;
- гарантія виконання зобов'язань перед державою та іншими суб'єктами ринку;
- джерело задоволення соціальних потреб працівників підприємства та суспільства в цілому.

Підвищення ефективності діяльності бізнес-структур в умовах посилення конкуренції забезпечується належним рівнем організації управління процесом формування, розподілу та цільового використання прибутку. Інструментом перетворення інформації в придатну для прийняття управлінських рішень є економічний аналіз. «У процесі прийняття управлінських рішень економічний аналіз знижує рівень невизначеності і ризик, пов'язаний з вибором правильного рішення. Визначаючи фінансовий результат, як якісну характеристику різних видів діяльності підприємства слід, перш за все, звернути увагу на множинність показників, методів та підходів, які застосовуються для аналізу» [2, С.87].

Напрями ретроспективного аналізу фінансових результатів, висвітлені науковцями, представлено у табл. 1.

**Таблиця 1.**

**Напрями аналізу фінансових результатів**

Автор 1	Напрями аналізу фінансових результатів 2
1. Адлер О. О., Лесько О.Й.	показники результативності бізнесу; аналіз впливу факторів на відносні показники результативності бізнесу; аналіз рентабельності підприємства з використанням моделі Дюпона; суть та види рейтингових оцінок [3, с.107].
2. Білик М.Д.	вертикальний і горизонтальний аналіз фінансових результатів підприємства; факторний аналіз прибутку; аналіз показників рентабельності; факторний аналіз показників рентабельності; система «директ-кост» як теоретична база аналізу витрат та оптимізації прибутку; - аналіз резервів збільшення прибутку [4, с.55].
3. Грицаєнко Г.І., Грицаєнко М.І.	формування доходів, витрат і прибутків підприємства; аналіз валового прибутку; аналіз доходів від цінних паперів; аналіз резервів збільшення прибутку; аналіз рентабельності діяльності підприємства [5, с.191].
4. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М.	напрями аналізу фінансових результатів; аналіз фінансових результатів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); маржинальний аналіз фінансових результатів від реалізації продукції; аналіз рентабельності продукції (товарів, робіт, послуг); аналіз рентабельності підприємства [6, с.169].
5. Даценко Г., Коцєруба Н. Крупельницька І., Кудирко О. М., Лобачева І. Ф	аналіз формування прибутку підприємства; факторний аналіз фінансових результатів; аналіз показників рентабельності підприємства [7, с.259].

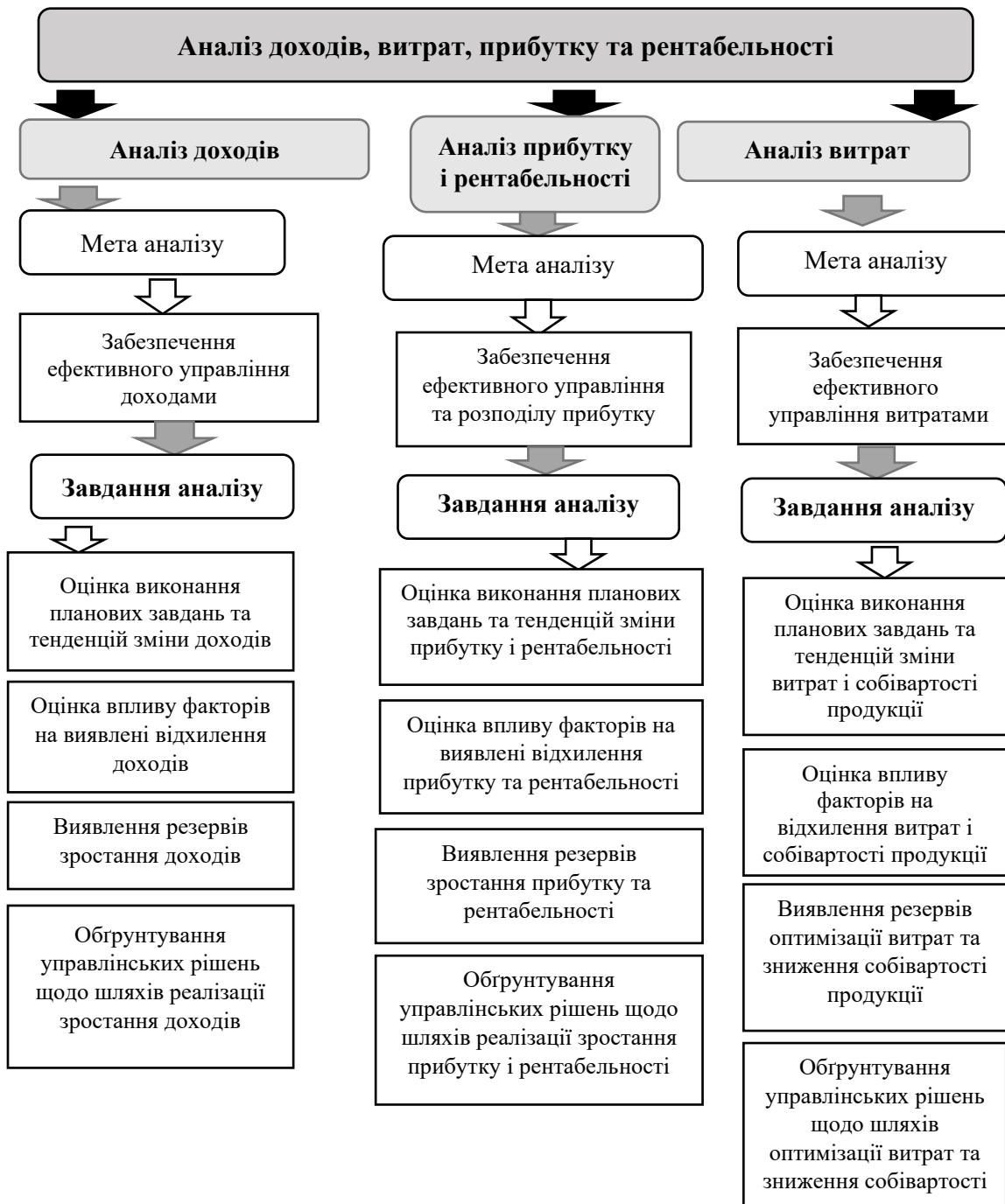


Автор	Напрями аналізу фінансових результатів
1	2
6. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдасенко О.М.	методика аналізу динаміки та складу фінансових результатів підприємства; аналіз фінансових результатів від основної операційної діяльності; аналіз кількісного рівня дослідження фінансових результатів ; аналіз рівня рентабельності підприємства [8, с.204].
7. Ковальчук М.І.	аналіз фінансових результатів від операційної діяльності; аналіз рівня реалізаційних цін на продукції;- аналіз позареалізаційних доходів і витрат; аналіз рентабельності витрат;- аналіз розподілу прибутку [9, с.268].
8. Мулик Т. О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л.	аналіз впливу факторів на відносні показники результативності бізнесу; аналіз рентабельності підприємства з використанням моделі Дюпона; сутність та види рейтингових оцінок; рейтингова оцінка інвестиційної привабливості підприємства [10, с.311].
9. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І	загальне оцінювання фінансових результатів діяльності підприємства; аналіз прибутків (збитків) діяльності підприємства; аналіз динаміки, складу і структури прибутків підприємства; аналіз впливу факторів на прибуток (збиток) діяльності підприємства; аналіз розподілу прибутку підприємства; аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації та прибутку [11, с.227] .
10.. Мних Є.В.	оцінка рівня й динаміки показників прибутку операційної діяльності; факторний аналіз прибутку (збитку) операційної діяльності; аналіз використання прибутку; аналіз дивідендної політики; аналіз рентабельності; аналіз доходів, витрат і фінансових результатів інвестиційної діяльності [12] .
11. Мочаліна З.М., Поспелов О.В. [13]	структурно-динамічний аналіз фінансових результатів, у тому числі доходів та витрат; факторний аналіз фінансових результатів; коефіцієнтний аналіз фінансових результатів; аналіз показників рентабельності [13, с.224].

*Джерело: сформовано автором*

Проведене дослідження напрямів аналізу фінансових результатів, висвітлених у навчальних та наукових виданнях показало, що науковці сформувавши різні підходи до його проведення. Одна група авторів розглядає лише показники прибутку і рентабельності, інша - показники на основі яких формується прибуток, тобто доходи і витрати, розподіл і використання прибутку та показники рентабельності. Розглянуті підходи характерні для проведення ретроспективного аналізу з використанням властивих йому методів, способів і прийомів.

Вважаємо, що для отримання повної аналітичної інформації щодо фінансових результатів діяльності підприємства доцільно проводити аналіз доходів, витрат, прибутку (збитку), показників рентабельності, а також, використовуючи методи математичної статистики, розраховувати їх прогностичні значення на наступний період ( рис.1).



**Рис.1 Аналіз доходів, витрат, прибутку та рентабельності [14]**

Прибуток є показником, на основі якого проводять оцінку виробничої, фінансової та інвестиційної діяльності підприємницьких структур. Для успішного їх функціонування та подальшого розвитку, менеджменту підприємств важливо знати не лише фактичну величину фінансового результату, а й його прогностичне значення, що забезпечується проведенням перспективного аналізу.



Гайбура Ю. зазначає, що «За допомогою прогнозних показників підприємство матиме можливість планувати фінансовий розвиток, уникати значних прорахунків і пов'язаних із ними втрат, проводити оцінку доцільності майбутніх витрат, отримувати найбільшу вигоду від господарських відносин із покупцями, партнерами, постачальниками та банками. За відсутності прогнозних даних підприємство схильне до неправильних маневрів, що може призвести до втрати позицій на ринку, нестійкого фінансового стану або навіть до банкрутства. Окрім того, важливою складовою частиною процесу управління підприємством і його підрозділами в контексті виявлення можливостей і загроз, рівня його платоспроможності є саме прогнозування фінансових показників» [15, С.121].

Проведений аналіз літературних джерел [15, 16, 17, 18, 19, 20] показав, що в процесі прогнозування використовують різні методи, які можна об'єднати у три групи:

- евристичні методи ( методи експертних оцінок ) — це спеціальні неформалізовані методи, що ґрунтуються на логіці, інтуїції та досвіді фахівців-експертів в процесі побудови прогнозу та генерації варіантів розв'язання завдань;
- методи екстраполяції (методи визначення середніх величин; екстраполяція тренду; експоненціальне згладжування) базуються на визначенні динаміки показників у минулих періодах і збереженні виявлених тенденцій на перспективу;
- економіко-математичне моделювання - це спосіб прогнозування, який передбачає створення і дослідження моделей, що заміщають реальні процеси і мають відбутися у майбутньому.

Вибір методу прогнозування буде залежати від характеру даних, тобто виявлених залежностей, трендів, шаблонів, інших характеристик, а також від завдання прогнозування.

Проведемо розрахунок прогнозних значень показників фінансового результату діяльності СВК «Україна» на короткотермінову перспективу методом екстраполяції, оскільки до 2022 р. на підприємстві спостерігається зростання чистого доходу від реалізації продукції та собівартості реалізованої продукції і для СВК характерний відносно стабільний розвиток (табл.2).

У процесі прогнозування фінансових результатів використано метод ковзної середньої, який базується на розрахунку звичайних середніх величин показників доходів і витрат за  $n$  попередніх періодів і переміщенні вздовж часового ряду від рівня до рівня «вікна» розміром  $w$ . Ширина «вікна» для згладжування залежить від довжини часового ряду. Для нашого прикладу  $w = k + 1$

Отримане прогнозне значення показників фінансових результатів показує, що порівняно із 2021 р. їх значення суттєво знижується, але за збереження тенденцій, зросте на 12,2 % у 2023 р. та на 14,4 % у 2024 р. порівняно із 2022 р.



Таблиця 2.

Прогнозування показників фінансового результату СВК «Україна»\*

Показник	Значення показника, тис. грн.				Середнє значення , тис.грн			Прогноз, тис.грн	
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	C1	C2	C3	2023 рік	2024 рік
1. Чистий дохід від реалізації продукції	89776	105545	140470	136295	97661	123007	138382	131901	134016
2. Собівартість реалізованої продукції	71526	83023	93685	105396	77275	88354	99540	96875	98208
<b>3. Валовий прибуток</b>	<b>18250</b>	<b>22522</b>	<b>46785</b>	<b>30899</b>	-	-	-	<b>35026</b>	<b>35808</b>
4. Інші операційні доходи	1090	2914	1479	1944	2002	2197	1712	2070	1891
5. Адміністративні витрати	1374	2123	2288	2240	1749	2206	2264	2222	2243
6. Інші операційні витрати	523	794	704	244	663	749	474	496	485
<b>7. Прибуток від операційної діяльності</b>	<b>17443</b>	<b>22519</b>	<b>45272</b>	<b>30359</b>	-	-	-	<b>34378</b>	<b>34971</b>
8. Інші фінансові доходи	94	160	576	477	127	368	526	422	474
9. Інші доходи	-	34	191	394	17	113	292	253,3	272
<b>10. Прибуток до оподаткування</b>	<b>17454</b>	<b>22713</b>	<b>46039</b>	<b>31230</b>	-	-	-	<b>35053</b>	<b>35717</b>
<b>11. Чистий прибуток</b>	<b>17454</b>	<b>22713</b>	<b>46039</b>	<b>31230</b>	-	-	-	<b>35053</b>	<b>35717</b>

\*Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності СВК «Україна»

Прогнозні значення показників доходів, витрат і прибутку доцільно використовувати для розробки прогнозного Звіту про фінансові результати.

**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Дослідження напрямів ретроспективного аналізу фінансових результатів, висвітлених науковцями, дозволило виокремити два підходи до його проведення: лише на основі показників прибутку і рентабельності; за показниками, на основі яких формується прибуток і рентабельність.

Вважаємо, що для отримання повної аналітичної інформації щодо фінансових результатів діяльності підприємства доцільно проводити аналіз доходів, витрат,

прибутку (збитку), показників рентабельності, а також, використовуючи методи математичної статистики, розраховувати їх прогнозні значення на наступний період (рис.1).

Використання методу екстраполяції, зокрема ковзної середньої, для прогнозування фінансових результатів діяльності СВК «Україна» дає змогу побудувати прогнозний Звіт про фінансові результати. Ватро зазначити, що отримані прогнози не можуть бути абсолютно точними, проте, знаючи суму прибутку, яку підприємство отримає у майбутньому періоді, можна визначити, чи окупиться бізнес. Прогнозні значення фінансових результатів дозволять також уникнути ризиків, що негативно вплинуть на діяльність підприємства, їх використання забезпечить підвищення обґрунтованості управлінських рішень.

Фінансовий результат – це показник, який відображає усі аспекти діяльності підприємства, тому його формування і використання є складними процесами, що потребують подальших досліджень.

### Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 05.11.2023).
2. Московчук А.Т. Аналітичне забезпечення управління фінансовим результатом. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. Зб. наук. праць. ЛНТУ. Випуск 10 (37). Ч. 5. Луцьк, 2013. С. 87–95.
3. Адлер О. О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2019. 118 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/26628/104140.pdf?sequence=3&isAllowed=y> (дата звернення: 15.10.2023).
4. Білик М.Д., Білик Т.О. Фінансові результати діяльності малих підприємств: оцінка та прогнозування. Монографія. Київ: ТОВ «ПанТот», 2012. 280 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197224145.pdf> (дата звернення: 15.10.2023).
5. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
6. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава: РВВД ПДАА, 2018. 290 с. URL: [https://dut.edu.ua/uploads/l\\_2055\\_76533475.pdf](https://dut.edu.ua/uploads/l_2055_76533475.pdf) (дата звернення: 15.10.2023).
7. Даценко Г. В., Коцеруба, Н. В., Крупельницька, І. Г., Кудирко О. М., Лобачева І. Ф. Аналіз господарської діяльності.: навч. посіб. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2021. 416 с. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27776.pdf> (дата звернення: 15.10.2023).
8. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А./ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, 2015. 310 с.
9. Ковальчук М.І. Економічний аналіз діяльності підприємств АПК: підручник. Київ: КНЕУ, 2013. 390 с.
10. Мулик Т. О., Материнська О.А., Пльонсак О.Л. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 357 с.
11. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: підр. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
12. Мних Є. В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ: КНТЕУ, 2014. 536 с.
13. Мочаліна З. М., Поспелов О.В. Методичний інструментарій та сучасні проблеми аналізу фінансових результатів. *Комунальне господарство міст : наук.-техн. зб.*, 2011. № 98. С. 221–227.
14. Московчук А.Т., Дорош В.Ю. Ретроспективна аналітична оцінка результативності діяльності підприємницьких структур. *Економічний форум*. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2023. №2. С.72-80.URL:



- [http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyforum/issue/view /40/57](http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyforum/issue/view/40/57) (дата звернення: 10.11.2023).
15. Гайбура Ю. Методичні підходи щодо оцінки і прогнозування прибутковості підприємства. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*, № 38, 2023. С.118-123
16. Юнацький М. О. Огляд сучасних методів прогнозування фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6232> (дата звернення: 15.11.2023).
17. Пономарьов Д.Є. Прогнозування показників фінансового стану підприємства як основа формування фінансової стійкості. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2016. № 1 (75). С. 49–53.
18. Швець Ю.О. Прогнозування показників фінансового стану як елемент управління операційною діяльністю підприємств машинобудування у кризових умовах. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: збірник наукових праць*. 2020. Вип. 42. С. 89–94.
19. Драченко А., Юрчишена Л. Концептуальний підхід до моделювання впливу фінансових показників на прибуток підприємства. *Економіка та суспільство*, № 44, 2022. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1816/1752> (дата звернення: 15.11.2023).
20. Півторак М.В., Музиченко О.М., Методи прогнозування чистого прибутку підприємства. *Економіка та держава*, № 1/2021. С.124-129.

### References

1. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhgalters'koho obliku 1 «Zahal'ni vymohy do finansovoi zvitnosti», zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> [in Ukrainian].
2. Moskovchuk, A.T. (2013). Analitichne zabezpechennia upravlinnia finansovym rezul'tatom. *Ekonomichni nauky. Seriya «Oblik i finansy». Zb. nauk. prats'. LNTU*. Vypusk 10 (37). Ch. 5. Luts'k, 87–95 [in Ukrainian].
3. Adler, O. O., Les'ko O.J. (2019). Analiz hospodars'koi diial'nosti : navch. posib. Vinnytsia : VNTU. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/26628/104140.pdf?sequence=3&isAllowed=y> [in Ukrainian].
4. Bilyk, M.D., Bilyk, T.O. (2012). Finansovi rezul'taty diial'nosti malykh pidpriemstv: otsinka ta prohozuvannia. Monohrafiia. Kyiv : TOV «PanTot». URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197224145.pdf> [in Ukrainian].
5. Hrytsaienko, H. I., Hrytsaienko, M. I. (2021). Analiz hospodars'koi diial'nosti : navch. posib. Melitopol' : Liuks [in Ukrainian].
6. Yehorova, O. V., Dorohan'-Pysarenko, L. O., Tiutiunyk, Yu. M. (2018). Ekonomichnyj analiz: navch. posib. Poltava : RVVD PDAA. URL: [https://dut.edu.ua/uploads/l\\_2055\\_76533475.pdf](https://dut.edu.ua/uploads/l_2055_76533475.pdf) ([in Ukrainian].
7. Datsenko, H. V., Kotseruba, N. V., Krupel'nyts'ka, I. H., Kudyrko, O. M., Lobacheva, I. F. (2021). Analiz hospodars'koi diial'nosti.: navch. posib. Vinnytsia: VTEI KNTEU. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27776.pdf> [in Ukrainian].
8. Volkova, N. A., Volchek, R. M., Hajdaienko, O. M. et al. (2015). Ekonomichnyj analiz: Navch. posibnyk. N. A. Volkova (Ed.). Odesa: ONEU [in Ukrainian].
9. Koval'chuk, M. I. (2013). Ekonomichnyj analiz diial'nosti pidpriemstv APK: pidruchnyk. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
10. Mulyk, T. O., Materyns'ka, O. A., Pl'onsak, O. L. (2017). Analiz hospodars'koi diial'nosti : navch. posib. Kyiv : Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].
11. Kindrats'ka, H. I., Zahorodnij, A. H., Kulyniak, Yu. I. (2019). Analiz hospodars'koi diial'nosti: pidr. L'viv : Vydavnytstvo L'vivs'koi politekhniki [in Ukrainian].
12. Mnykh, Ye. V., Barabash, N. S. (2014). Finansovyj analiz : pidruchnyk. Kyiv: KNTEU [in Ukrainian].



13. Mochalina, Z. M., Pospelov, O.V. (2011). Metodychnyj instrumentarij ta suchasni problemy analizu finansovykh rezul'tativ. *Komunal'ne gospodarstvo mist : nauk.-tekhn. zb. 2011.* № 98. S. 221–227. [in Ukrainian].
14. Moskovchuk, A.T., Dorosh, V.Yu. (2023). Retrospektyvna analitychna otsinka rezul'tatyvnosti diial'nosti pidpryemnyts'kykh struktur [Retrospective analytical assessment of the effectiveness of business structures]. *Ekonomichnyj forum.* Luts'k: VIP LNTU, № 2, 72-80. URL: <http://e-forum.lntu.edu.ua/index.php/ekonomichnyyforum/issue/view/40/57> [in Ukrainian].
15. Hajbura, Yu. (2023). Metodychni pidkhody schodo otsinky i prohnozuvannia prybutkovosti pidpryemstva [Methodological approaches to assessing and forecasting the profitability of the enterprise]. *Podil's'kyj visnyk: sil's'ke gospodarstvo, tekhnika, ekonomika,* issue 1 (38), 118-123 [in Ukrainian].
16. Yunackiy, M. O. (2018). Review of the modern methods of forecasting the financial state of the enterprise. *Efektivna ekonomika,* vol. 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6232> [in Ukrainian].
17. Ponomaryov, D.E. (2016). Prohnozuvannya pokaznykiv finansovoho stanu pidpryemstva yak osnova formuvannya finansovoyi [Forecasting of enterprise's financial indicators as the basis for financial stability formation]. *Visnyk Zhytomyrs'koho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu,* № 1 (75), 49–53 [in Ukrainian].
18. Shvets, Yu.O. (2020). Prohnozuvannya pokaznykiv finansovoho stanu iak element upravlinnia operatsijnoiu diial'nistiu pidpryemstv mashynobuduvannia u kryzovykh umovakh [Forecasting financial condition indicators as an element of managing operational activity of machine-building enterprises in crisis conditions]. *Naukovyj visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu: zbirnyk naukovykh prats',* vo. 42, 89–94. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2020-42-16> [in Ukrainian].
19. Drachenko, A., & Yurchyshena, L. (2022). Conceptual approach to modeling the influence of financial indicators on enterprise profit. *Economy and Society,* (44). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-44> [in Ukrainian].
20. Pivtorak, M., & Muzichenko, O. (2021). Methods of forecasting the net profit of the enterprise. *Ekonomika ta derzhava,* vol. 1, 124–129. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.1.124](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.1.124) [in Ukrainian].

УДК 330  
А19

**Acta Academiae Beregsasiensis. Economics** : наук. журн. / редкол. : Р. Бачо, Н. Пойда-Носик, В. Макарович; Закарпат. угор. ін-т ім. Ф. Ракоці П. Берегове, 2023. Вип. 4 (2023). 694 с. Текст укр., англ., угор.

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

Науковий журнал „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” розрахований на науковців, докторантів, аспірантів, практиків та широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою в галузі економічних наук.

*Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.*

*Технічна редакція:*  
Вікторія МАКАРОВИЧ

*Відповідальний за випуск:*  
Роберт БАЧО

*Коректура англomовного тексту*

Ніна ПОЙДА-НОСИК

*Обкладинка:*  
Габор ПОТОКІ  
УДК:

Бібліотечно-інформаційний центр «Опацої Черє Янош» при  
Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці П

**Публікація видання здійснюється за сприяння  
Інституту Стратегічних Досліджень Угорщини.**

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації  
Серія КВ №25089-15029Р від 08.11.2021 р.*

*Засновник наукового журналу:*

**Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці П.**

Адреса: 90202 м. Берегове, пл. Кошута, буд.6.

**Офіційний сайт наукового журналу:**

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>

**Видавництво:** Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці П, 90202, м.Берегове, пл. Кошута, буд.6. (E-mail: [aab-economics@kmf.org.ua](mailto:aab-economics@kmf.org.ua)), Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК №7637 від 19 липня 2022 р.

**Друк:** ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Гагаріна 36, м.Ужгород, 88000. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)). Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК5040 від 21 січня 2016 р.

Підписано до друку 20.12.2023.

Шрифт «Times New Roman».

Папір офсетний, щільністю 80 г/м<sup>2</sup>.

Друк цифровий. Ум. друк. арк. 47,76.Формат 70x100/16.

Замовл. №456. Тираж 50.